

'Türkiye için risk, fırsata göre daha ağır basıyor'

MERVE YİĞİTÇAN • İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) mart ayı olağan meclis toplantısı "Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar" ana gündem maddesiyle gerçekleştirildi. İhracatı Geliştirme AŞ Genel Müdürü Kasım Akdeniz'in konuk olarak katıldığı toplantının açılışında konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, dünyanın bir süredir Amerika ve Avrupa odaklı finansal stres yaşadığını söyleyirken, tüm dünyada yankı uyandıran banka iflaslarının, 2008 krizinden sonra artan finansal regülasyonlara rağmen, risk yönetimi konusunda devam eden zaaflara işaret ettiğini kaydetti. Yaşanan şok karşısında kamu otoritelerinin 'panik butonuna' basarak mevduatlara güvence verdiğine dikkat çeken Bahçivan, endişelerin önümüzdeki dönemde de süreceğinin açık olduğunu işaret etti. Küresel piyasalarda enflasyona karşı mücadele ile faiz artışlarına bağlı finansal istikrar riskleri arasında bir ikilemin yaşandığını söyleyen Bahçivan, "Bu ikilem eşliğinde dünya ekonomisinin giderek daha borçlu ve kırılgan bir hale geldiğini görüyoruz. Dahası, bugün parasal sıkışmanın yeni finansal çalkantılara yol açabileceğine yönelik endişeler, kısa vadede pek ortadan kalkmayacakmış gibi gözüküyor" dedi.

'Fırsat penceresi' kapanıyor mu?

Konuşmasında dünyanın çeşitli bölgelerindeki jeopolitik gelişmelere değinen ve dünya genelinde iktisadi milliyetçiliğin yaygınlaştığına işaret eden Bahçivan, son dönemde Türkiye açısından risklerin fırsatlara göre biraz daha ağır basmaya başladığını dile getirdi. Buna rağmen Türkiye'nin sahip olduğu stratejik konumun ve birikiminin her dönemde yeni fırsatlar vadettiğini belirten Bahçivan, "Pandeminin kabaca ilk iki yılı fırsatların öne çıktığı bir dönemdi. Pandemiden çıkış sürecinde ortaya çıkan arz darboğazı ve yükselen nakliye maliyetleri, ülkemiz için büyük bir coğrafi fırsat penceresi açtı. Ancak birkaç gelişmenin bu hikayeyi sınırladığı ve ihracatın büyümeye katkısını yavaşlattığı aşıkâr" diye konuştu. Gelişmiş ülkelerde başlayan hız-

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, son dönemde Türkiye açısından risklerin fırsatlara göre biraz daha ağır basmaya başladığını söyledi.

■ İSO Afet Yönetim Şubesi kuruluyor

İSO'da olası İstanbul depremine hazırlık kapsamında **sanayicilere** destek olmak amacıyla Afet Yönetimi Şubesi kurulacak. Şube, **sanayi** kuruluşlarının afetlere karşı risklerini azaltma ve dayanıklılıklarını artırma yönünde çalışmalar yapacak. Aynı zamanda şube, **sanayi** kuruluşlarının afetlere hazırlık düzeylerini belirleyecek, yanı sıra yapısal ve yapısal olmayan durum tespit çalışmalarıyla afet esnasında

yararlanmak üzere gerekli envanter çalışmalarını da hayata geçirecek. Ayrıca acil ve afet yönetiminin yanı sıra bir sonraki aşamada şube kanalıyla arama kurtarma eğitiminin verilmeye başlanması da planlanıyor. Bu çalışmalar kamu ve yerel yönetimler ile koordineli bir şekilde yürütülecek. Öte yandan afet sigortasının daha fazla kullanılması konusunda da çalışmalar yapılacak.

■ İGE'nin sermayesi 4 milyar TL'ye ulaştı

İstanbul Sanayi Odası'nın mart ayı meclis toplantısına konuk olan İhracatı Geliştirme (İGE) A.Ş. Genel Müdürü Kasım Akdeniz, İGE'nin kuruluş amacı, yaratacağı katma değer ve sistemi hakkında bilgi verdi. Refahi artırmanın büyüme ve sürdürülebilir kalkınmadan geçtiğini belirten Akdeniz, "Finansman son derece önemli. Çünkü ülkemiz geleneksel olarak sermaye yetersizliği içinde. Şirket kaynaklarının yüzde 30'u

öz kaynak. Kalanı yabancı kaynaktan karşılanıyor. Burada da kaynakla çok çeşitli değil. Ana kaynak banka kredileri. Diğer kaynaklar ne yazık ki beklemediğimiz seviyede destekleyecek boyutta değil" dedi. Kasım 2021'de kurulan ve Aralık 2022'den itibaren bankalar üzerinden kefalet vermeye başladıklarını söyleyen Akdeniz, 4 milyar üzerinde sermaye ile devam ettiklerini belirtti.

lı parasal sıkışma süreci, artan finansal kırılganlıklar ve Çin'in yakın zamana kadar karantinasında olması gibi faktörler nedeniyle küresel büyümenin yavaşlama eğilimine girdiğini aktaran Bahçivan, derin resesyon beklentisinin hafiflemiş olduğunu, ancak 2023'te büyümenin geçen yıla göre yavaş olacağını kaydetti.

"Navlun avantajımız zayıflıyor"

Son aylarda Çin'deki yeniden açılma ve tedarik sorunlarındaki hafiflemenin de etkisiyle küresel nakliye fiyatlarının geri çekildiğini, bu durumun da Türkiye'nin yakın pazarlardaki göreceli navlun avantajını zayıflattığını vurgulayan Bahçivan, şöyle devam etti: "Yine dolar/TL kurunun yatay seyrine rağmen enflasyonun yüksek kalması ve bunun Türk lirasında yol açtığı reel değerlenme, dış rekabette önemli bir zorluk haline geldi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektörlerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabetin fiyatlara çektiği doğal üst sınır, **sanayicilerimiz** kârdan fedakarlık yapmaya zorlanıyor. Bu zorluk, KOBİ'ler için çok daha ciddi boyutlarda. Tüm bunların yanı sıra, iç talebin güçlü seyrine ve TL'deki reel değerlen-

me son aylarda ithalatı körtüküyor. Bu da cari açığın artmasına katkıda bulunuyor."

İhracatçı teminat yetersizliğinden mustarip

Bu noktada ihracatçıların önüne çıkan en büyük engellerden birinin finansman olduğunun altını çizen **İSO Başkanı**, sözlerini şöyle sürdürdü: "İhracat kredilerinin yaklaşık üçte birini Eximbank'tan ve kalanını diğer bankalardan sağlayan ihracatçılarımız, özellikle teminat yetersizlikleri sebebiyle finansmana erişmekte sorun yaşıyor. EYT ödemeleri ile birlikte kaynak oluşturmada zorlanan **sanayi** şirketlerimiz, depremin ağır yükü için de akla gelen ilk kaynak oldu. Özellikle nitelik artırıcı yatırım, fikir ve projelerin desteklenmesi amacıyla söz verilmiş, taahhüt edilmiş yatırım teşviklerinde geriye dönük vergi uygulamasına gidilmesi, bir kere daha ifade edecek olursam üzüntü vericidir. Ayrıca EYT ödemeleri için tahsis edileceği açıklanmış olan ancak hala yararlanamadığımız kredi paketinin ivedilikle kullanıma açılmasını beklediğimizi de belirtmek istiyorum."

‘Dünya finansal stres yaşıyor’

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekti. **İSO** Meclisi’nin mart ayı olağan toplantısında konuşan **Erdal Bahçivan** şunları söyledi:

“Temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor.

Türkiye’de de benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmalıyız. Küresel ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor. Türkiye’nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan biri de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik. Küresel yavaşlama dönemlerinin ekonomik hasarını minimuma indirmek için adeta sigorta işlevi görüyor. Yeni

pazarlara erişimdeki bu başarıyı, pazar payımızı artırarak ve kalıcı hale getirerek pekiştirmeliyiz.”

KOBİ'lere vurgu

Toplantıya konuk olarak katılan İhracatı Geliştirme Genel Müdürü

Kasım Akdeniz de, “Sürdürülebilir kalkınmada iki önemli kavram var, ihracat ve KOBİ’ler. Bizim odağımız da bu, toplam krediler içinde ihracat kredilerinin payını artırmak ve ihracat kredileri içinde de ihracatçı KOBİ’lerin payını artırmak” dedi.

Bahçivan: Dünya finansal stres altında

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısında küresel riskler tartışıldı. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek "Temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Nitekim, Dünya Bankası da 'kayıp bir 10 yıl'ı başlayacağını belirtti" dedi.

Artan faizler ABD ve Avrupa'yı krize soktu

Dünya çapında finansal stres yaşandığına dikkat çeken **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin faizlerin kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasının temel sorun olduğunu söyledi.

Küresel bankacılık sektörü, banka iflasları ve yaşanan likidite sıkıntıları çerçevesinde zorlu bir süreç yaşıyor. Özellikle ABD'de başlayan ve Avrupa'ya sıçrayan krizler her geçen gün endişeye neden oluyor. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** mart ayı olağan toplantısında Başkan **Erdal Bahçivan** da küresel krize dikkat çekti.

Mesude Demirhan

FAİZLER YÜKSELDİ KAYIPLAR BAŞLADI

Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığını belirterek,

uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizlerin kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasının temel sorun olduğunu vurguladı. **Erdal Bahçivan**, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor" dedi.

PANİK BUTONUNA BASTILAR

Yaşanan şok karşısında kamu otoritelerinin adeta 'Panik butonu'na basarak mevduatlara

güvence verdiğini belirten Bahçivan, şöyle devam etti: "Böylece kısmi bir rahatlama sağlarken, merkez bankaları da likidite ihtiyacını karşılamak için swap kanallarını açarak stresin kontrol altında tutulmasına imkan verdi. Yine de endişelerin önümüzdeki dönemde süreceği açık."

ACİL GÜNDEMLERDEN BİRİ SINIRDA KARBON VERGİSİ

Bahçivan, ihracatçı **sanayiciler** için acil bir diğer gündemin AB'nin Sınırdaki Karbon Vergisi düzenlemesi olduğunu ve zamanın giderek daraldığını söyledi. Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan birinin de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik olduğunu sözlerine ekledi. ■ İSTANBUL

Erdal Bahçivan

İHRACAT KREDİLERİNİN PAYI ARTMALI

İhracatı Geliştirme AS Genel Müdürü Kasım Akdeniz sürdürülebilir kalkınmada iki önemli kavram bulunduğunu ve bunların, ihracat ve KOBİ'ler olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Biz de toplam krediler içinde ihracat kredilerinin payını artırmak ve ihracat kredileri içinde de ihracatçı KOBİ'lerin payını artırmaya odaklıyız. Bu da daha fazla üretim, istihdam ve sürdürülebilir kalkınmadan geçiyor." **İSO Meclis Üyesi Süleyman Orakçıoğlu** ise, serbest ticaret anlaşmalarının **sanayicinin** önündeki en büyük bariyer olduğunu ve birçok ülkeyle serbest ticaret anlaşmaları nedeniyle sorun yaşadıklarını söyledi.

Yüksek faiz sıkıntısı

ISO Başkanı
Erdal
Bahçivan

Dünya çapında finansal stres var

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek "Temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor" dedi. **Çağlar ÇAĞATAY'ın haberi 7'de**

İHRACATTA ÖNEMLİ AVANTAJLAR YAKALADIK

Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan birinin hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik olduğuna vurgu yapan ISO YK Başkanı Erdal Bahçıvan, "Küresel pazarın daha parçalı ve ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte riskler ağır basıyor" dedi

Çağlar ÇAĞATAY

İstanbul Sanayi Odası (İSO) mart ayı olağan meclis toplantısı, 'Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar' ana gündemiyle gerçekleştirildi. İhracatı Geliştirme AŞ (İGE) Genel Müdürü Kasım Akdeniz'in konuk olarak katıldığı toplantının açılışında konuşan ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığını belirterek, uzun yıllar düşük faizle alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizlerin kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasının temel sorun olduğunu dile getirdi. Bahçıvan, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Yeri gelmişken ülkemizde de ileride benzer bir durum yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor" dedi.

FİYATLARDAKİ DOĞAL ÜST SINIR KOBİ'LERİ ZORLUYOR

Dünya genelinde "iktisadi milliyetçiliğin" yükseldiği bir süreçte tanıklık edildiğini belirten Bahçıvan, "Küresel pazarın daha parçalı ve ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte, Türkiye nasıl bir yol haritası izleyecek? Son dönemde ülkemiz açısından riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor. Küresel büyüme, yavaşlama eğilimine girdi. Ukrayna savaşıyla artan belirsizlikler, gıda ve enerjideki fiyat sokları Avrupa'da üretim maliyetlerini artırdı, tüketicilerin alım gücüne ve ekonomik güvene zarar verdi. Çekirdek enflasyonda katılik sinyalleri dikkat çekiyor. 2023'te büyümenin geçen yıla göre yavaş olacağına kesin gözüyle bakılıyor. Son aylarda Çin'deki yeniden açılma ve tedarik sorunlarındaki hafifleminin de etkisiyle küresel nakliye fiyatları

Erdal Bahçıvan

geri çekildi ve bu Türkiye'nin yakın pazarlardaki görece navlun avantajını zayıflattı. Yine dolar/TL kurunun yatay seyrine rağmen enflasyonun yüksek kalması ve bunun Türk lirasında yol açtığı reel değerlenme, dış rekabette önemli bir zorluk haline geldi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektörlerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabetin fiyatlara çektiği doğal üst sınır, sanayicilerimizi kârdan fedakarlık yapmaya zorluyor. Bu zorluk, KOBİ'ler için çok daha ciddi boyutlarda. Tüm bunların yanı

sıra, iç talebin güçlü seyri ve TL'deki reel değerlenme son aylarda ithalatı körükliyor. Bu da cari açığın artmasına katkıda bulunuyor" diye konuştu.

ÜRÜN VE ÜLKE SAYISINDAKİ ÇEŞİTLİLİK AVANTAJ

İhracatçı sanayiciler için acil bir diğer gündemin AB'nin Sınırdan Karbon Vergisi düzenlemesi olduğunu dile getiren Bahçıvan, "Zaman giderek daralıyor. Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli

avantajlardan biri de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik. Bu avantaj son yıllarda küresel yavaşlama dönemlerinin ekonomik hasarını minimuma indirmek bakımından adeta bir sigorta işlevi görüyor. Yeni pazarlara erişimde sağladığımız başarıyı, bu pazarlarda payımızı artırarak ve daha kalıcı hale gelerek pekiştirmeliyiz. Bu doğrultuda Ticaret Bakanlığımızın geçtiğimiz yıl açıkladığı ve toplam 18 ülkeye olan ihracatımızı artırmaya yönelik 'Uzak Ülkeler Stratejisi' önemli" diye konuştu.

AFET YÖNETİM ŞUBESİ HAYATA GEÇİRİLECEK

Hatay'ın Antakya ilçe merkezinde kurulmakta olan ISO Yaşam Kenti'ndeki çalışmaların son durumu hakkında da bilgi veren Bahçıvan, altyapı çalışmalarının devam ettiğini, bölgeye konteyner üretim ve sevkiyatının da hız kesmeden sürdüğünü ifade etti. Bahçıvan, "Projemiz bugün itibarıyla 300'ün üzerinde konteynerin bölgeye ulaştığını ve yerleştirildiğini, böylece projemizin üçte birini tamamlamış olduğumuzu memnuniyetle paylaşmak istiyorum" dedi. ISO'da olası İstanbul depremine hazırlık kapsamında sanayicilere destek olmak için Afet Yönetim Şubesi de hayata geçirilecek.

İGE kefalet veren bir kurum

Meclis toplantısına konuk olan İhracatı Geliştirme (İGE) AŞ Genel Müdürü Kasım Akdeniz, İGE'nin kuruluş amacı ve çalışmalar hakkında bilgi verdi. Kasım 2021'de kurulan ve Aralık 2022 yılından beri bankalar üzerinden kefalet vermeye başladıklarını belirten Akdeniz, "Toplam krediler içinde ihracat kredilerinin payını artırmak ve ihracat kredileri içinde de ihracatçı KOBİ'lerin payını artırmaya odaklıyız. Dünyadaki ekonomi modellerinin en temel amacı ülkenin refahını

artırmaktır. Bu da daha fazla üretim, istihdam ve sürdürülebilir kalkınmadan geçiyor. Bu da yeni yatırımlar ve kapasite artışlarıyla mümkün. Türkiye özelinde bunun finansmanı çok önemli. Şirketlerimizin kaynaklarının sadece yüzde 30'u öz kaynak, yüzde 70 oranında yabancı kaynağa ihtiyaç duyuyoruz. Kredi değil kefalet veren bir kurum olan İGE olarak bankacılık sektörünün fonlarını daha fazla ihracat faaliyetlerine kullanmalarını sağlamak üzere kurulduk."

Kasım Akdeniz

“Ülkemiz açısından riskler, fırsatlara göre ağır basıyor”

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin Mart ayı olağan toplantısı yapıldı. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Son dönemde ülkemiz açısından riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor.” dedi. Bahçivan ABD ve Avrupa odaklı finansal strese de değinerek temkinli olma çağrısı yaptı. **Remzi SEMERCİOĞLU/KORKUSUZ**

Bahçivan

KOBİ'lerin sıkıntıları ciddi boyutlara ulaştı

ISO Başkanı Bahçivan, "Sektörlerde artan maliyetler ve uluslararası rekabet üst sınırı, **sanayicilerimizi** fedakarlık yapmaya zorluyor. Bu zorluk, KOBİ'ler için çok ciddi boyutlarda. Riskler, fırsatlardan daha ağır basıyor" dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan birinin de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik olduğunu kaydetti.

ISO Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısı, "Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda İhracatı Geliştirme AŞ (IGE) Genel Müdürü Kasım Akdeniz de gündeme ilişkin değerlendirmede bulundu.

Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığını belirterek, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizlerin kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasının temel sorun olduğunu dile getirdi.

Bahçivan, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Yeri gelmişken ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor." ifadelerini kullandı. Dünya genelinde "iktisadi milliyetçiliğin" yükseldiği bir süreçte tanklık edildiğini belirten Bahçivan, şöyle devam etti:

"Küresel pazarın daha parçalı ve ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte, Türkiye nasıl bir yol haritası izleyecek? Son dönemde ülkemiz açısından riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor. Küresel büyüme, yavaşlama eğilimine girdi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektörlerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabetin fiyatlara çektiği doğal üst sınır, **sanayicilerimizi** kardan fedakarlık yapmaya zorluyor. Bu zorluk, KOBİ'ler için çok daha ciddi boyutlarda. Tüm bunların yanı sıra, iç talebin güçlü seyri ve TL'deki reel değerlenme son aylarda ithalatı körükliyor. Bu da cari açığın artmasına katkıda bulunuyor."

İhracatçı **sanayiciler** için acil bir diğer gündemin AB'nin Sınırdan Karbon Vergisi düzenlemesi olduğunu dile getiren Bahçivan, "Zaman giderek daralıyor. Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan biri de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik. Bu avantaj son yıllarda küresel yavaşlama dönemlerinin ekonomik hasarını minimuma indirmek bakımından adeta bir sigorta işlevi görüyor. Yeni pazarlara erişimde sağladığımız başarıyı, bu pazarlarda payımızı artırarak ve daha kalıcı hale gelerek pekiştirmeliyiz. Bu doğrultuda Ticaret Bakanlığımızın geçtiğimiz yıl açıkladığı ve toplam 18 ülkeye olan ihracatımızı artırmaya yönelik "Uzak Ülkeler Stratejisi" önemli." değerlendirmesinde bulundu.

Hatay'ın Antakya ilçe merkezinde kurulmakta olan **ISO** Yaşam Kenti'ndeki çalışmaların son durumu hakkında da bilgi veren **ISO Başkanı** Bahçivan, altyapı çalışmalarının devam ettiğini, bölgeye konteyner üretim ve sevkiyatının da hız kesmeden sürdüğünü ifade etti.

İSO Başkanı Bahçıvan'dan 'finansal stres' uyarısı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısı, "Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "ABD ve Avrupa'da toplam 4 bankanın yaşadığı likidite krizleri ve buna karşı kamu otoritelerinin devreye girerek aldığı önlemler dünyada yankı uyandırdı. Banka iflasları, 2008 krizinden sonra artan finansal regülasyonlara rağmen, risk yönetimi konusunda devam eden zaafılara işaret etti" dedi.

"Dikkatli olmamız lazım"

Bankacılık sistemindeki çalkantının takip edileceği ve gerekli önlemlerin alınacağı mesajı verirse dahi ABD ve Avrupa'da fiyat istikrarı önceliğinin şimdilik korunduğunu söyleyen Bahçıvan, "Burada temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Yeri gelmişken ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor" diye konuştu.

Bahçivan: Riskler fırsatlara göre daha önde!

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) meclis toplantısında konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, son dönemde ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek şunları vurguladı:

“Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran ABD ve Avrupalı bankalar, faizlerin yükselmesiyle (yüzde 4.5-5) kayıplar yaşıyor. Türkiye’de de benzer bir durumun yaşanmaması

için dikkatli olmalıyız. Küresel ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor.” • **Ekonomi Servisi**

Bahçivan, dünya çapındaki finansal strese dikkat çekti

İSO Başkanı Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "Türkiye'de de benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmalıyız. Bu süreçte Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor" dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan birinin de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik olduğunu kaydetti.

İSO Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısı, "Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda İhracatı Geliştirme AŞ (İGE) Genel Müdürü Kasım Akdeniz de gündeme ilişkin değerlendirmede bulundu.

Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığını belirterek, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sistemlerinin, faizlerin kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasının temel sorun olduğunu dile getirdi.

Bahçivan, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Yeri gelmişken ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor." ifadesini kullandı.

'Fiyatlardaki doğal üst sınır KOBİ'leri zorluyor'

Dünya genelinde "iktisadi milliyetçiliğin" yükseldiği bir süreçte tanıklık edildiğini belirten Bahçivan, şöyle devam etti:

"Küresel pazarın daha

parçalı ve ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte, Türkiye nasıl bir yol haritası izleyecek? Son dönemde ülkemiz açısından riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor. Küresel büyüme, yavaşlama eğilimine girdi. Ukrayna savaşıyla artan belirsizlikler, gıda ve enerjideki fiyat şokları Avrupa'da üretim maliyetlerini artırdı, tüketicilerin alım gücüne ve ekonomik güvene zarar verdi. Çekirdek enflasyonda katkılı sinyalleri dikkat çekiyor. 2023'te büyümenin geçen yıla göre yavaş olacağına kesin gözüyle bakılıyor. Son aylarda Çin'deki yeniden açılma ve tedarik sorunlarındaki hafiflemenin de etkisiyle küresel nakliye fiyatları geri çekildi ve bu Türkiye'nin yakın pazarlardaki göreceli navlun avantajını zayıflattı. Yine dolar/TL kurunun yatay seyrine rağmen enflasyonun yüksek kalması ve bunun Türk lirasında yol açtığı reel değerlenme, dış rekabette önemli bir zorluk haline geldi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektörlerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabeti fiyatları çektiği doğal üst sınır, **sanayicilerimizi** kardan fedakarlık yapmaya zorluyor.

Bu zorluk, KOBİ'ler için çok daha ciddi boyutlarda. Tüm bunların yanı sıra, iç talebin güçlü seyri ve TL'deki reel değerlenme son aylarda ithalatı körükliyor. Bu da cari açığın artmasına katkıda bulunuyor."

'Ürün ve ülke sayısının daki çeşitlilik avantajı'

İhracatçı **sanayiciler** için acil bir diğer gündemin AB'nin Sınırdan Karbon Vergisi düzenlemesi olduğunu dile getiren Bahçivan, "Zaman giderek daralıyor. Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan biri de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik. Bu avantaj son yıllarda küresel yavaşlama dönemlerinin ekonomik hasarını minimuma indirmek bakımından adeta bir sigorta işlevi görüyor. Yeni pazarlara erişimde sağladığımız başarıyı, bu pazarlarda payımızı artırarak ve daha kalıcı hale gelerek pekiştirmeliyiz. Bu doğrultuda Ticaret Bakanlığımızın geçtiğimiz yıl açıkladığı ve toplam 18 ülkeye olan ihracatımızı artırmaya yönelik 'Uzak Ülkeler Stratejisi' önemli." değerlendirmesinde bulundu.

Akdeniz: İhracat kredilerinin payını artırmaya odaklıyız

İHRACATI Geliştirme AŞ Genel Müdürü Kasım Akdeniz ise sürdürülebilir kalkınmada iki önemli kavram bulunduğunu ve bunların, ihracat ve KOBİ'ler olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Biz de toplam krediler içinde ihracat kredilerinin payını artırmak ve ihracat kredileri içinde de ihracatçı KOBİ'lerin payını artırmaya odaklıyız. Dünyadaki ekonomi modellerinin en temel amacı ülkenin refahını artırmaktır. Bu da daha fazla üretim, istihdam ve sürdürülebilir kalkınmadan geçiyor. Bu da yeni yatırımlar ve kapasite artışlarıyla mümkün. Türkiye özelinde bunun finansmanı çok önemli. Ama genel olarak finansman yetersizliği yaşanıyor. Bu sonuç **İSO Türkiye**'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu bilançolarından da görülebiliyor. Şirketlerimizin kaynaklarının sadece yüzde 30'u özkaynak, yüzde 70 oranında yabancı kaynağa ihtiyaç duyuyoruz. Kredi değil kefalet veren bir kurum olan İGE olarak bankacılık sektörünün fonlarını daha fazla ihracat faaliyetlerine kullandırmalarını sağlamak üzere kurulduk. Bu da bankacılık sektörünün kendi içindeki motivasyonlarını kullanmaktan geçiyor."

'İSO Yaşam Kenti Antakya ilçe merkezinde'

Hatay'ın Antakya ilçe merkezinde kurulmakta olan **İSO** Yaşam Kenti'ndeki çalışmaların son durumu hakkında da bilgi veren **İSO Başkanı** Bahçivan, altyapı çalışmalarının devam ettiğini, bölgeye konteyner üretim ve sevkiyatının da hız kesmeden sürdüğünü ifade etti.

Bahçivan, "Projemizde bu-

gün itibarıyla 300'ün üzerinde konteynerin bölgeye ulaştığını ve yerleştirildiğini, böylece projemizin üçte birini tamamlamış olduğumuzu memnuniyetle paylaşmak istiyorum. Altyapı çalışmalarını, konteyner üretim ve sevkiyatını planladığımız gibi sürdürerek **İSO** Yaşam Kentini mayıs ayının başında depremden zarar gören vatandaşlarımızın hizmete sunmayı hedefliyoruz." bilgisini paylaştı.

Ekonomide riskler fırsatlardan büyük

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İSO Meclisi'nin Mart ayı olağan toplantısındaki ko-

nuşmasında, dünyada bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük

faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Ülke-

mizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor. Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor" dedi. ● 5'TE

Ekonomide riskler ağır basıyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, dünyada bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor. Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor" dedi

RECEP BAHAR / İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Meclisi'nin Mart ayı olağan toplantısı, "Küresel ve Bölgesel Gelişmelerin Işığında İhracatımızın Önündeki Risk ve Fırsatlar" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya İhracatı Geliştirme AŞ Genel Müdürü Kasım Akdeniz konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmede bulundu.

Yüksek faiz Batı'da bankaları zorluyor

Bahçivan, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "ABD ve Avrupa'da toplam 4 bankanın yaşadığı likidite krizleri ve buna karşı kamu otoritelerinin devreye girerek aldığı önlemler dünyada yankı uyandırdı. Banka iflasları, 2008 krizinden sonra artan finansal regülasyonlara rağmen, risk yönetimi konusunda devam eden zaafırlara işaret etti. Yaşanan şok karşısında kamu otoriteleri adeta 'panik butonu'na basarak mevduatlara güvence verdi. Bir yandan da yüksek seyreden enflasyona karşı Avrupa ve İngiltere merkez bankaları 50'er baz puan, Fed ise 25 baz puan ile faiz artışlarını sürdürdü. Bankacılık sistemindeki çalkantının takip edileceği ve gerekli önlemlerin alınacağı mesajı verilse dahi

ABD ve Avrupa'da fiyat istikrarı önceliğinin şimdilik korunduğunu görüyoruz. Burada temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4.5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde ellerinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, bu dönemde faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Yeri gelmişken ülkemizde de ileride benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmamız gerekiyor" dedi.

Türkiye ekonomisi riskli virajlarda

Dünya genelinde 'iktisadi milliyetçiliğin' yükseldiği bir sürece tanıklık ettiğimizi belirten Bahçivan, "Küresel pazarın daha parçalı ve ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte, Türkiye nasıl bir yol haritası izleyecek? Son dönemde ülkemiz açısından riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor. Son aylarda Çin'deki yeniden açılma ve te-

darik sorunlarındaki hafifleme-nin de etkisiyle küresel nakliye fiyatları geri çekildi ve bu Türkiye'nin yakın pazarlardaki gö-reli navlun avantajını zayıflattı. Yine dolar/TL kurunun yatay seyrine rağmen enflasyonun yüksek kalması ve bunun Türk lirasında yol açtığı reel değ-erlenme, dış rekabette önemli bir zorluk haline geldi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektör-lerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabetin fiyatlara çektiği doğal üst sınır, **sanayici-lerimizi** kârdan fedakârlık yap-maya zorluyor. Bu zorluk, KO-Bİ'ler için çok daha ciddi bo-yutlarda. Tüm bunların yanı sıra, iç talebin güçlü seyri ve TL'deki reel değ-erlenme son aylarda ithalatı körüklüyor. Bu da cari açığın artmasına katkı-da bulunuyor. Türkiye'nin son yıllarda ihracatta yakaladığı en önemli avantajlardan biri de hem ürün hem de ülke sayısı yönünden ulaşılan çeşitlilik. Bu avantaj son yıllarda küresel ya-vaşlama dönemlerinin ekono-mik hasarını minimuma indir-mek bakımından adeta bir si-gorta işlevi görüyor. Bu doğrul-tuda Ticaret Bakanlığımızın geçtiğimiz yıl açıkladığı ve top-lam 18 ülkeye olan ihracatımızı artırmaya yönelik Uzak Ülkeler Stratejisi önemli."

İhracat kredilerinin payı artmalı

İhracatı Geliştirme AŞ Ge-nel Müdürü Kasım Akdeniz de "Sürdürülebilir kalkınmada iki

STA'lar başa bela olmaya başladı

İSO Üyesi ve ORKA Holding Yönetim Kurulu Başkanı Sü-leyman Orakçıoğlu da meclis toplantısındaki konuşmasın-da, Avrupa Birliği'nin bazı ül-kelerle yaptığı Serbest Tica-ret Anlaşmaları'nın (STA) Türk ihracatçıların olumsuz etkilediğini belirtti. Orakçıoğ-lu, şunları söyledi: "STA'lar nedeniyle sorunlar yaşıyo-ruz. Cezayir'in Antalya'sı ko-numundaki Oran'da bir AVM yöneticisi bize '30 Türk mar-kasını burada görmek istiy-o-ruz' dedi. AB'nin STA imza-ladığı Cezayir'de yüzde 40 gümrük vergisi, ilaveten yüz-de 19 KDV ödüyoruz. Türk ihraç ürünlerine Fas'ta top-lam yüzde 56 ek vergi, Mı-sır'da yüzde 35 gümrük ver-gisi, ABD'de ise yüzde 17-34 arasında gümrük vergisi uy-gulanıyor. Meksika'da da benzer durum var. Tek taraflı anlaşmalar bizi olumsuz etki-liyor. Sivil toplum kuruluşları-mızın bir ayağı DTÖ'nün merkezi Cenevre'de, bir aya-ğı Brüksel'de, bir ayağı da Washington'da olmalı... Ba-rierler kaldırılmalı."

önemli kavram var, ihracat ve KOBİ'ler. Biz de toplam kredi-ler içinde ihracat kredilerinin payını artırmak ve ihracat kre-dileri içinde de ihracatçı KO-Bİ'lerin payını artırmaya odak-lıyız" dedi.

Sanayiciler tek taraflı işleyen ticaretten şikayetçi

RECEP ERÇİN

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Meclisi toplantısında sanayiciler Türkiye'nin dış ticarette karşılaştığı engellerden yakındı. ISO Meclis Üyesi Süleyman Orakçioğlu, "Serbest ticaret anlaşmaları önümüzdeki en büyük bariyer. Bu bariyerler

nedeniyle sorunlar yaşıyoruz." dedi. Yaşadıkları sorunları örneklerle anlatan Damat/Tween markalarını bünyesinde barındıran Orka Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Orakçioğlu, "Cezayir'de bir oluşumumuz var. Büyütmek istiyoruz. Cezayir'in Antalya gibi bir kentinde bir AVM, 30 Türk markasını görmek istiyorum."

dedi. Cezayir bize ürün satabiliyor ama biz satık mı yüzde 59 vergi var. Fas'ta yüzde 56, Mısır'da yüzde 35+KDV, Güney Afrika yüzde 42 vergi var. İtalya satarken yok ama bize var. ABD'de de yüzde 17-34 arası vergi var." diye konuştu.

PARA TRANSFERİNDE SORUN VAR

Meksika ile tek taraflı bir ticaretin olduğuna değinen Orakçioğlu, "Meksika bize terlik yolladı mı gümrük yok ama biz yolladık mı var. Para transferlerinde sorun var. Irak'ta sorun var. Daha önce İran'da da yaşıyorduk. İhracat deyince kağıt üzerinde kolay ama... Bunları neden anlatıyorum nisan ve mayısta farklı coğrafyalarda 14 mağaza açacağız. Bu bariyerleri de gündeme alıp STK'lar olarak lobi faaliyetleri yapmamız önemli." ifadelerini kullandı.

İHRACATÇI KREDİ İÇİN KAPI KAPI GEZMEYECEK

ISO Meclisi'nin bu ayki konuşu ise İhracatı Geliştirme AŞ (IGE) Genel Müdür

Kasım Akdeniz oldu. Akdeniz, IGE'nin kurduğu Kefalet Portalı sayesinde finansmana ihtiyaç duyan ihracatçının portalı gireceğini ve kredi talebinde bulunacağını bu portal sayesinde bankaların tekliflerini vereceğini ve yedi iş günü içinde işlemin tamamlanacağını anlattı.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da açılış konuşmasında, dünya çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çekerek, "Temel sorun, uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4,5-5 bandına gelince zorlanıyor olmasıdır. Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Türkiye'de de benzer bir durum yaşanmaması için dikkatli olmalıyız. Küresel ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz

daha ağır basıyor." dedi.

BAŞKAN'DAN İTHALAT UYARISI

Bahçivan ayrıca, şunları söyledi: "Son aylarda Çin'deki yeniden açılma ve tedarik sorunlarındaki hafiflemenin de etkisiyle küresel nakliye fiyatları geri çekildi ve bu Türkiye'nin yakın pazarlardaki göreceli navlun avantajını zayıflattı. Yine dolar/TL kurunun yatay seyrine rağmen enflasyonun yüksek kalması ve bunun Türk lirasında yol açtığı reel değerlenme, dış rekabette önemli bir zorluk haline geldi. Özellikle enerji ve emek-yoğun sektörlerde artan maliyetlere rağmen uluslararası rekabetin fiyatlara çektiği doğal üst sınır, sanayicilerimizi kardan fedakarlık yapmaya zorluyor. Bu zorluk, KOBİ'ler için çok daha ciddi boyutlarda. Tüm bunların yanı sıra, iç talebin güçlü seyri ve TL'deki reel değerlenme son aylarda ithalatı körükliyor. Bu da cari açığın artmasına katkıda bulunuyor."

Türkiye için artan riskler fırsatlara göre ağır basıyor

DÜNYA çapında bir süredir ABD ve Avrupa odaklı finansal stres yaşandığına dikkat çeken **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, Türkiye'nin kritik bir noktada olduğunu aktardı. Uzun yıllar düşük faize alışık ABD ve Avrupa bankacılık sisteminin, faizler kısa sürede yüzde 4.5-5 bandına gelince zorlandığını belirten

Bahçivan, "Faizlerin düşük olduğu dönemde elinde düşük faizli tahviller bulunduran bankalar, faizlerin yükselmesiyle kayıplar yaşıyor. Türkiye'de de benzer bir durumun yaşanmaması için dikkatli olmalıyız. Küresel ticari ilişkilerin de çok daha karmaşık hale geldiği bir süreçte Türkiye için riskler fırsatlara göre biraz daha ağır basıyor" dedi.